

REPUBLIKA SLOVENIJA USTAVNO SODIŠČE

Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Udeta

1. Glasoval sem za mnenje, da 1. člen Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju ni v neskladju z II. razdelkom Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije in z 2. členom Ustave. Vendar sem mnenja, da je treba opozoriti še na nekatere vidike ocenjevanja tega sporazuma, zlasti pa na izhodišče, da je zakonodajalec ne glede na mnenje US tisti subjekt, ki mora oceniti, ali vsebuje sporazum morebiti tudi določbe, ki utegnejo biti skupaj z drugimi pravnimi dejstvi in ravnanji obeh držav in njihovih organov pomembni pri končnem določanju oziroma natančneje rečeno ugotavljanju meje med obema državama.

2. V tč. 29 odločba Ustavnega sodišča zavzema stališče, da je pri presoji sporazuma upoštevalo tudi okoliščino, da je za ratifikacijo (bodoče) mednarodne pogodbe o državni meji predpisan enak postopek kot za ratifikacijo spornega sporazuma in da je izpodbijani sporazum mednarodni sporazum, ki ga sklepa državi in bi kot tak lahko vseboval tudi določbe o državni meji, kar samo po sebi še ne bi bilo v nasprotju s Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti RS in z Ustavo, seveda pod pogojem, da bi se gibal v okviru določbe 4. člena Ustave ter bil sklenjen in ratificiran skladno z Zakonom o zunanjih zadevah. To stališče, s katerim se strinjam, potrebuje po mojem mnenju pojasnilo. Bistvo stališča je, da bi sporazum lahko vseboval celo opredelitve o določitvi meje, ker ga pač ratificira Državni zbor. Če je tako, se seveda zastavlja vprašanje, zakaj se je US sploh ukvarjalo z vprašanjem, ali sporni sporazum vsebuje določbe o prejudiciranju meje. S tem vprašanjem se je ukvarjalo zaradi tega, ker je moralo oceniti, ali sporazum nasprotuje 4. členu Ustave, ki tudi Državnemu zboru prepoveduje z določanjem meje prizadeti ozemeljsko enotnost in nedeljivost države. Vprašanja, ali sporni sporazum nasprotuje Ustavi in Temeljni ustavni listini, pa ni mogoče ločiti od vprašanja, ali posamezne določbe sporazuma prejudicirajo bodoče določanje meje.

3. Glede na stališče, ki sem ga obrazložil v 2. točki tega ločenega mnenja, pa poudarjam, da ima stališče US o skladnosti spornega sporazuma z Ustavo in Temeljno ustavno listino, pravno zavezujočo moč, medtem ko razlogi, ali posamezne določbe spornega sporazuma na nek način "prejudicirajo mejo" nimajo pravno zavezujoče narave. Ob ratifikaciji sporazuma bo Državni zbor še vedno moral ocenjevati, ali morebiti sporazum ne vsebuje določb, ki bi jih bilo mogoče kasneje uporabiti kot dokaz za trditev, da je katera od držav izvajala suverenost nad delom spornega območja (zlasti na morju). Nobenega dvoma namreč ni, da bo kasnejše določanje meje, če ta meja ne bo določena oziroma ugotovljena na sporazumen način med obema državama, odvisno tudi od stališč obeh držav, ki jih vsebujejo med državama sklenjeni sporazumi, in od ravnanj obeh držav in njihovih organov, ki bi jih bilo mogoče oceniti kot izvajanje suverenosti na določenem območju.

4. Eno od vprašanj, s katerim se je US ukvarjalo v razpravi, je tudi vprašanje, ali ni v nasprotju z Ustavo in Temeljno ustavno listino določba 54. člena sporazuma, ki predvideva ustanovitev Stalne mešane komisije z namenom razvijanja prometa in pravilne uporabe sporazuma. Mnenja sem, da je že iz samih opredelitev pristojnosti Stalne mešane komisije očitno, da ima ta komisija le pooblastila izvedbene narave. Take pristojnosti so seveda logične in za izvedljivost sporazuma celo nujne. Izhajati iz stališča, da bi taka komisija utegnila prekoračiti svoje pristojnosti in da bi take sklepe odobrila tudi Vlada RS, pa je po mojem mnenju nesprejemljivo. Ustavno sodišče se prav pogosto ukvarja z vprašanjem, ali posamezni državni organi ne prekoračujejo svojih pooblastil in pristojnosti. Številne odločbe US obravnavajo vprašanje legalitete oziroma vezanosti upravnih organov na Ustavo in zakone. Po ugotovitvi, da je kateri od upravnih organov prekoračil pooblastila, pa seveda nihče ne terja, da bi bil tak upravni organ ukinjen. Vsi organi morajo pač ravnati v okviru svoje pristojnosti, na področju izdaje splošno veljavnih predpisov pa je Ustavno sodišče tisto, ki ugotavlja ali so vsi organi ostali v okviru svojih ustavnih in z zakonom določenih pristojnosti. Na področju mednarodnega prava seveda obstoji nevarnost, da bi državni organi s prekoračitvijo svojih pooblastil kljub notranji ureditvi zavezovali državo. Prav zaradi tega je tudi delo predstavnikov države v meddržavnih komisijah, pa čeprav te komisije niso pristojne sprejemati odločitev in s tem zavezovati obeh držav, še posebej odgovorno. Iz tega razloga vsebuje tudi 54. člen sporazuma v VI. točki določbo, da začno sklepi

Stalne mešane komisije veljati, ko jih odobrita vladi pogodbenic. Iz vseh teh razlogov sem mnenja, da sama opredelitev Stalne mešane komisije in njenih pristojnosti ne more biti v nasprotju z Ustavo.

5. Predvsem pa poudarjam svoje stališče, da mnenje US o skladnosti sporazuma z Ustavo in Temeljno ustavno listino ne razbremenjuje zakonodajalca, da ocenjuje sporni sporazum s političnega stališča, torej s stališča, ali in v kolikšnem obsegu bi utegnil sporazum škodovati naši državi pri kasnejšem določanju oziroma ugotavljanju sporne meje.

dr. Lojze Ude